

2. Петрівський О.О. Демографічна ситуація в Україні: перспективи виходу з кризи та мінімізація її впливу на розвиток економіки країни. *Економіка та суспільство*. 2025. №7. С. 65-77.

3. Статистика життя: як змінюється демографічний портрет Азербайджану. URL: <https://media.az/society/statistika-zhizni-kak-menyaetsya-demograficheskij-portret-azerbajdzhana>.

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК АЗЕРБАЙДЖАНУ

Набієв Сархан (Азербайджан)

Науковий керівник – доцент, доктор філософії Михайлюк Н.В.

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

м. Харків, Україна

Азербайджанська Республіка є однією з важливих держав Південного Кавказу, яка має вигідне географічне положення, значні природні ресурси та багату історико-культурну спадщину. Демографічні процеси відіграють ключову роль у розвитку будь-якої країни, оскільки саме населення є основою економіки, ринку праці та соціального життя. У цій роботі розглянуто основні демографічні показники Азербайджану, зокрема чисельність населення, народжуваність, смертність, міграцію та їхній вплив на соціально-економічний розвиток держави.

Чисельність і структура населення. Станом на сьогодні чисельність населення Азербайджану перевищує 10 мільйонів осіб. Країна характеризується відносно молодю віковою структурою, що є позитивним фактором для економічного розвитку. Значна частина населення перебуває у працездатному віці, що створює сприятливі умови для формування трудових ресурсів.

Більшість населення проживає у міських районах, зокрема у столиці – місті Баку, яке є головним економічним, культурним та освітнім центром

країни. Водночас у сільських регіонах зберігається традиційний уклад життя, що впливає на рівень народжуваності та сімейні цінності.

Народжуваність і смертність. Однією з характерних особливостей Азербайджану є відносно стабільний рівень народжуваності. Це пояснюється культурними традиціями, значною роллю сім'ї в суспільстві та підтримкою сімейних цінностей. Народжуваність у країні перевищує смертність, що забезпечує природний приріст населення.

Рівень смертності в Азербайджані поступово знижується завдяки розвитку системи охорони здоров'я, підвищенню якості медичних послуг та покращенню умов життя. Водночас, як і в багатьох інших країнах, основними причинами смертності залишаються серцево-судинні захворювання та хвороби, пов'язані зі способом життя.

Міграційні процеси. Міграція є важливим демографічним чинником для Азербайджану. Країна має як внутрішню, так і зовнішню міграцію. Внутрішня міграція пов'язана з переїздом населення з сільських районів до великих міст у пошуках роботи та кращих умов життя.

Зовнішня міграція включає як виїзд громадян за кордон з метою працевлаштування, так і повернення мігрантів до країни. В останні роки спостерігається тенденція до зменшення відтоку населення завдяки економічному розвитку та створенню нових робочих місць.

Вплив демографії на економіку. Демографічна ситуація безпосередньо впливає на економічний розвиток Азербайджану. Молоде та працездатне населення сприяє зростанню виробництва, розвитку промисловості, сфери послуг та інновацій. Значні доходи від енергетичного сектору дозволяють державі інвестувати в соціальну сферу, освіту та охорону здоров'я.

Разом із тим, держава стикається з викликами, пов'язаними з необхідністю створення робочих місць, підвищення рівня зайнятості та забезпечення соціального захисту населення.

Соціальні аспекти та рівень життя. Рівень життя населення в Азербайджані поступово підвищується. Держава реалізує соціальні програми, спрямовані на підтримку сімей, молоді та людей похилого віку. Освіта та медицина залишаються пріоритетними напрямками державної політики.

Особливу увагу приділяють розвитку регіонів, що сприяє зменшенню соціально-економічної нерівності між містом і селом.

Отже, демографічна ситуація в Азербайджані є відносно стабільною та сприятливою для подальшого розвитку країни. Позитивний природний приріст, молода структура населення та зниження рівня смертності створюють умови для економічного зростання. Водночас державі необхідно й надалі розвивати соціальну інфраструктуру, ринок праці та систему охорони здоров'я, щоб забезпечити сталий розвиток і підвищення якості життя населення.

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ СТУДЕНТІВ У МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Дереджі Емре Хасан (Азербайджан)

Науковий керівник – доцент, к. філол. н. Рязанцева Д.В.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

м. Харків, Україна

Актуальність дослідження зумовлена стрімкою цифровізацією вищої освіти та необхідністю інтеграції іноземних студентів у глобальне наукове середовище. У сучасних умовах володіння англійською мовою стає не лише інструментом комунікації, а й ключовим фактором успішної академічної мобільності. Використання інноваційних цифрових ресурсів дозволяє